

Att leda för bättring -med kvalitet och patientsäkerhet

Göteborg 2014-01-09

Stefan Jutterdal

Förbundsordförande

Fysioterapeuterna

**Förbundsordförande
Fysioterapeuterna**

Sjukhusdirektör

SBU/Alert

Utvecklingsdirektör

Hälsouniversitetet

Landstinget i Kalmar län

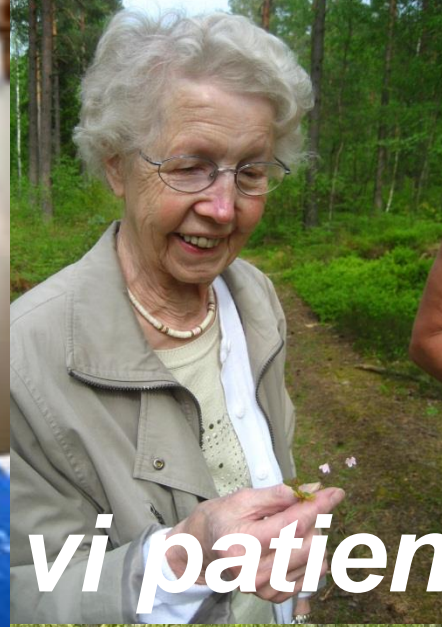
SKL:s FoU-råd

**Sjukgymnast
Fysioterapeut**

Projektledare SKL Kunskapsstyrning

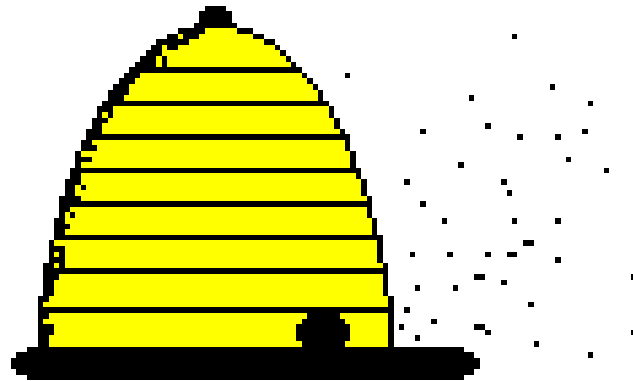
*Ibland är vi patienter ibland
anhöriga eller närstående.....*

Bikupa

Har du varit patient eller närstående?

Såg du några förbättringsmöjligheter?

Paradoxernas tid

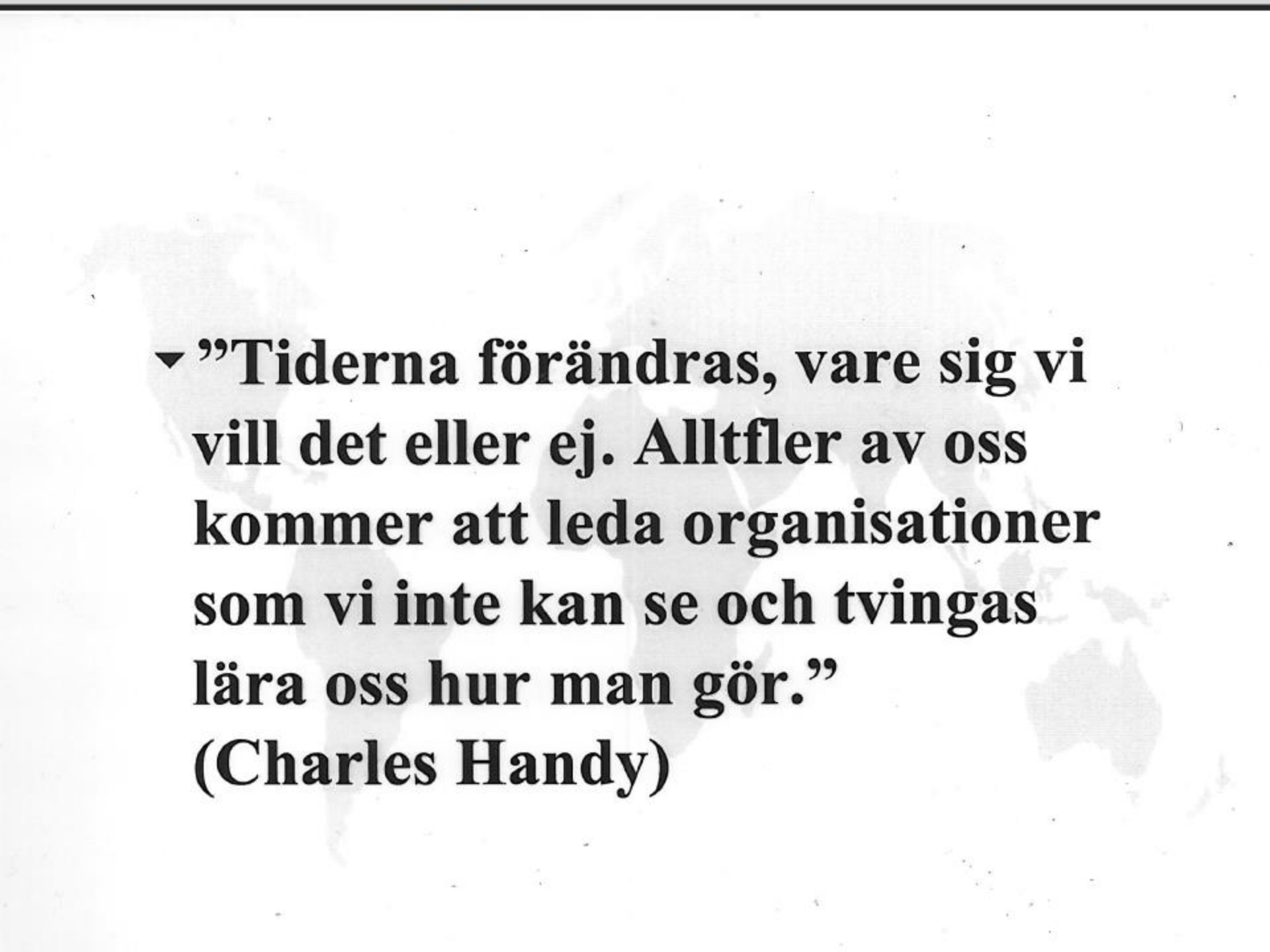
On the edge

- om förbättringsledarskap
i hälso- och sjukvård

Bertil Torekull

UPPBROTSLINGAR

-
- A faint, light-colored world map is visible in the background of the slide, centered behind the text.
- ▼ **”Tiderna förändras, vare sig vi vill det eller ej. Allt fler av oss kommer att leda organisationer som vi inte kan se och tvingas lära oss hur man gör.”
(Charles Handy)**

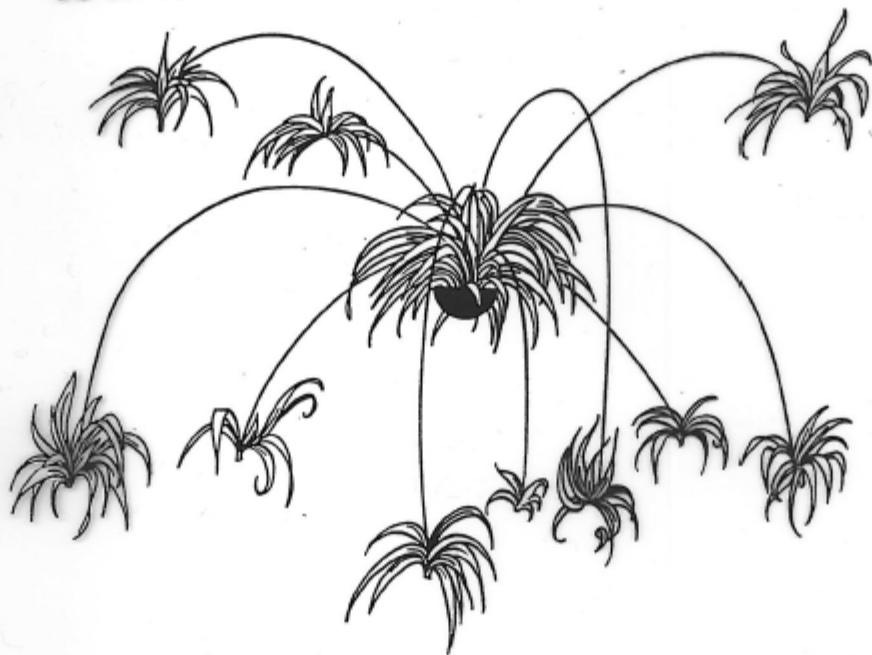
- ▼ **”Förändringar uppstår ur små initiativ som fungerar, initiativ som sedan fungerar genom att de imiteras. Vi kan inte vänta på stora visioner från stora människor, för sådana är det ont om i svåra tider. *Det ankommer på oss själva att tända små eldar i mörkret*”**
(Charles Handy)

FROM THIS:

TO THIS:

Hierarkierna faller

- ▼ **Voice-exit**
- ▼ **Dynamik i samhällsprocesserna och tidens tempo**
- ▼ **”I en tid där trygghet utgår från den egna individen är alla sin egen chef- det är förmågan till samarbete och initiativtagande som avgör framgången och då finns inte plats för förlamande hierarkier”**

**(SOU 1996:181 Ungdomens IT-råd
MegaBYTE)**

Maria Larssons eviga ögonblick

2008 7 2hr 5m

Average of 1,894 ratings: 3.8 stars

In the early 1900s, a working-class woman wins a camera in a lottery, giving her a lens through which to view the social change around her -- and, ultimately, a perspective on raising her family and living with an alcoholic yet loving husband.

inställa... ställdhet i näringslivet.

Äffärskvinnan Barbro Ehnbom har sitt svenska kontor på Handelshögskolan i Göteborg. Hon var när hon själv studerade här som hon började bygga sitt nätverk. Ehnboms affärsbyrå heter "Mercurii Triumph" och är målad av Peter Dahl. Foto: A

Sten - vart tog han vägen? Kvotering av sjukgymnastyrke område och avmaskuliniserin

Dags att kvotera kvinnorna

Äffärskvinnan som gjort en helomvändning. I dag är Barbro Ehnbom för kvotering inom näringslivet.

Äffärskvinnan. Det ordet räcker som beskrivning på affärskvinnan Barbro Ehnbom. För över 30 år sedan drog hon till USA och New York där hon har byggt en karriär inom läkemedelsindustrin. I dag har hon eget nätverk, BBB Barbros best and brightest, och är utnämnd till Female Economist of the Year som går till

Institution:

Historiska institutionen)

Göteborgs universitet:

Historiska institutionen i Göteborg/ Dissertationshistoria, ISSN [1100-6781](https://doi.org/10.1111/1100-6781); nr 43

”när jag hör vad jag själv säger och läser vad jag själv skrivit, så förstår jag också bättre vad jag menar”

STEFAN JUTTERDAL

Här bloggar jag som förbundsordförande för Fysioterapeuterna.

31 DECEMBER, 2013

ÅRET SOM GICK – GOTT NYTT ÅR!

SENASTE INLÄGGEN

[Året som gick – Gott Nytt År!](#)

[God Jul!](#)

[Fysioterapeut – äntligen beslutat!](#)

[Från sjukgymnast till fysioterapeut-i eftermiddag f: det historiska beslutet](#)

[Nobelfest, National Forum o Göteborg](#)

ARKIV

www.stefanjutterdal.se

Lennart

USA: skuld kris.

Representanhusets talman John Boehner ser beslutsam ut när han kommer ut från mötet med republikanerna i Capitolium. Foto: Kevin Lamarque/Reuters

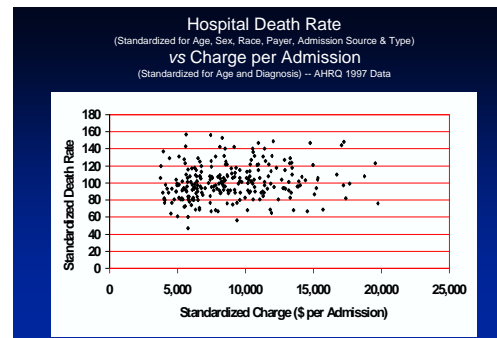
Lösningen kom i sista sekunden

Washington. Lösningen på USA:s budgetkris presenterades i går kväll. Men in det sista rådde osäkerhet om en höjning av skuldtaket skulle hinna träda i kraft i tid. Men överenskommelsen är väl förankrad och är en framgång för demokraterna.

Öppna resultat- hur reagerar vi?

- **1 “The data are wrong.”**
”So there are lots of questions about adjustments, hidden variables, poor input information, and so on”
- **2 “OK, the data are right, but it’s not a problem.”**
“Variation in outcome is part of the game. This is just the hard reality. People die. Mistakes happen. ”
- **3 “OK, OK, The data are right, and it is a problem”**
But it’s not my problem”
”I didn’t do it. Management made me do it. Or worst excuse of all, the patients made me do it”
- **4 “the data are good enough, it is a problem, it is our problem, and we intend to do something about it”** “people who look around for ways to make things better are going to find some answers –
or at least some darn good questions – right in front of their faces”
- (Utdrag ur ”Escape Fire” av Donald M Berwick)

Hur uppnår vi mätbara förändringar på systemnivån?

1. Utveckla och kommunicera systemmått
2. Länka samman strategier och systemmått
3. Kanalisera ledningens uppmärksamhet mot förbättringsarbete
4. Rätt team med patient/närstående som teamledare
5. Ekonomi och kvalitet tillsammans
6. Ta tillvara alla professioners engagemang
7. Förbättringskunskap genom att göra och lära

(översatt från IHI, 2008, *Seven Leadership Leverage Points – For Organization- Level Improvement in Health Care*)

<http://www.ihl.org/knowledge/Pages/IHIWhitePapers/SevenLeadershipLeveragePointsWhitePaper.aspx>

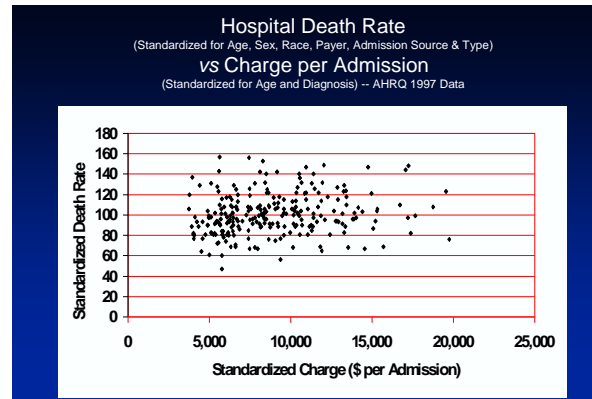

Framgångsfaktorer

- Ledningens uppmärksamhet på alla nivåer och i alla delar av organisationen
- Strategisk utveckling och kommunikation tillsammans
- Ständiga förbättringar!

Uppmärksamhet är ledarskapets valuta

en diskussion kring drivkrafter för förbättringsarbete
i hälso- och sjukvården

Källa: Institute for Healthcare Improvement, USA

Projektarbete, 10 poäng **Stefan Jutterdal**Handledare: Lena Fritzén
Ledarskap för Förbättring av
Hälso- och sjukvård
Magisterprogram med
ämnesbredd i ledarskap

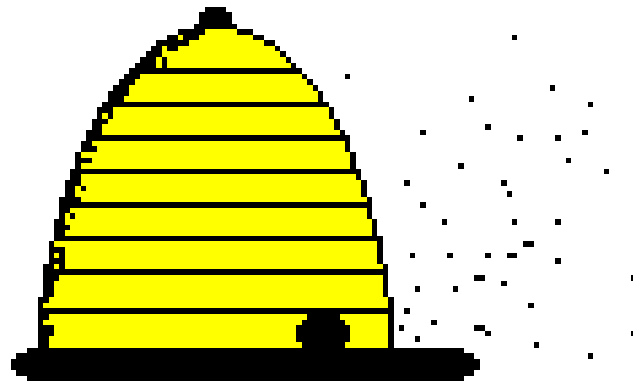
http://vxu.se/ledarutveckling/pa_gang/utbildningar/spring2005/material/S_Jutterdal_UppmarksamhetArLedarskapetsValuta.pdf

Bikupa

Chefer och ledare och vi alla
kan vara möjliggörare
eller stå i vägen för förbättringar.

**När var du senast ett hinder för utveckling
eller har du upplevt att andra
utgjort ett hinder?**

to alert
about hea

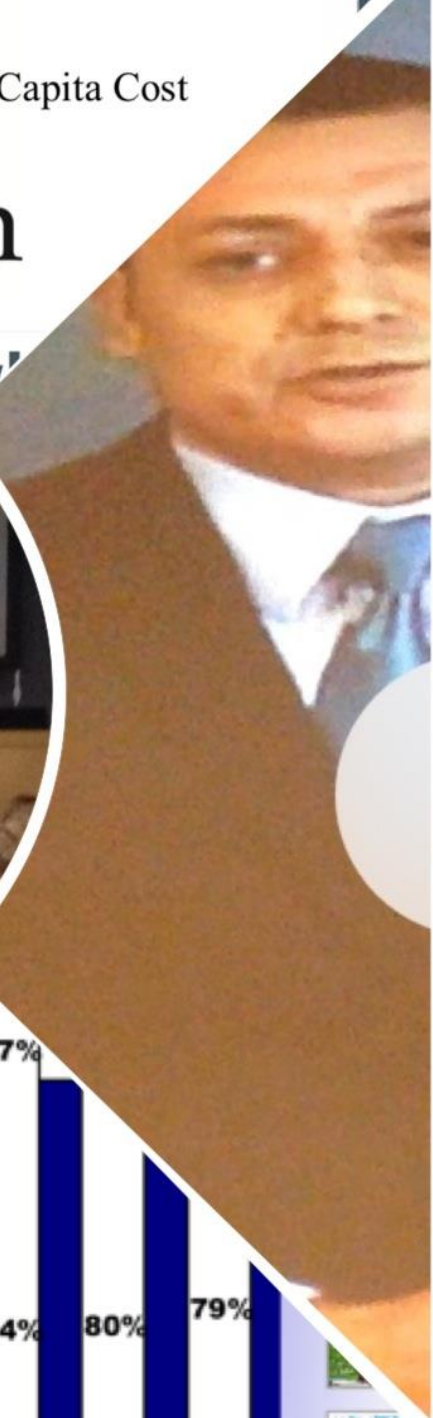
Experience of
Care

Per Capita Cost

IHI *Triple Aim*

Company and
tracking to mon
alert the driver to da

will give way to continuou

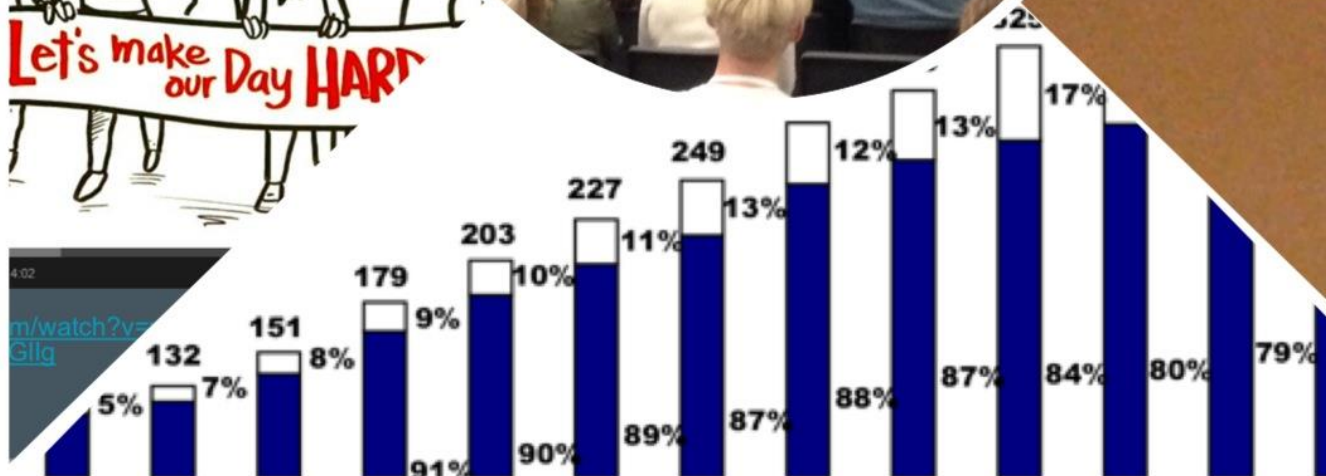

our Day Harder

Let's make our Day HARD

m/watch?v=
Gllg

Aktuellt

- Etisk plattform för ökad öppenhet
<http://www.dn.se/debatt/ny-etisk-plattform-ska-sakra-kvalitet-i-valfarden/>
- Blogg www.stefanjutterdal.se
- Debattartiklar i
- Dagens Samhälle <http://www.dagensamhalle.se/debatt/sju-punkter-foer-framtidens-haelso-och-sjukvard-6902>
- Dagens Medicin <http://www.dagensmedicin.se/debatt/hagglund-har-en-utmarkt-chans-att-satsa-pa-fysioterapi/>
GP <http://www.gp.se/nyheter/debatt/1.2087629-debatt-anvand-sjukgymnasternas-kunskaper>
- Fysioterapi www.fysioterapi.se
- Vimmerby Tidning
<http://www.vimmerbytidning.se/article/articleview/56420/1/110/>
- www.fysioterapeuterna.se

Framtidens hälsa och vård

- Äldreomsorgen beräknas år 2050 bli 70 procent dyrare än 2010 och personalbehovet i äldreomsorgen beräknas öka med 50%.
- Hälsa- och sjukvården beräknas bli 80% dyrare på grund av fler behandlingsmöjligheter, höjd ambitionsnivå och fler äldre.
- Kvaliteten i verksamheten kan ökas bl.a. genom att folkhälsan förbättras, fallolyckorna och vårdskadorna i övrigt minskar samt att demenssjukdomar och högt blodtryck förebyggs.

Källa: Empati och high tech <http://www.regeringen.se/content/1/c6/20/40/43/08a34c17.pdf>

Framtidens hälsa och vård

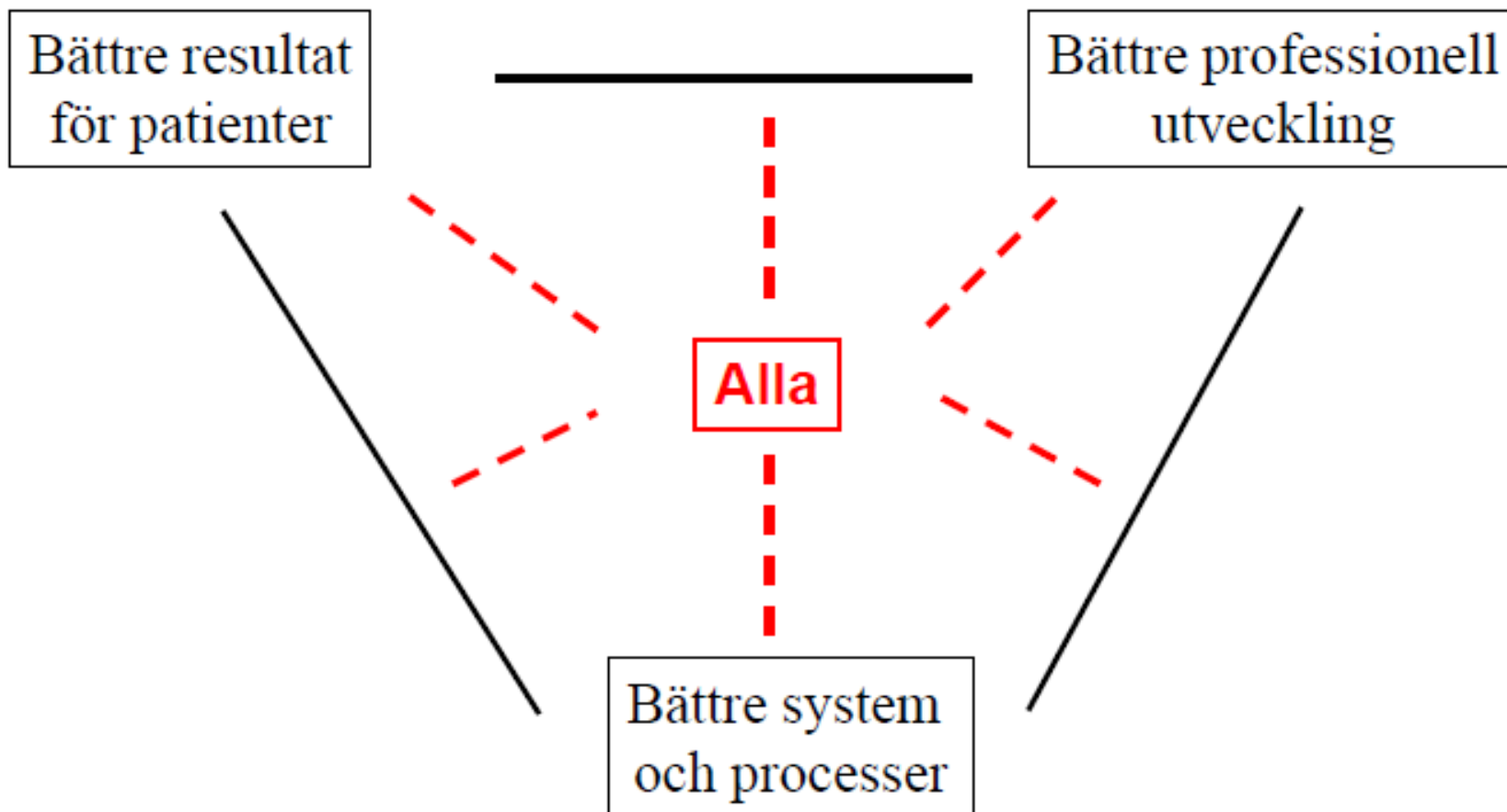
Vår tids globala utmaning med sjukdomar relaterade levnadsvanor t.ex. fetma, diabetes, högt blodtryck, stroke och cancer.

Detta är områden som fysioterapeuter har specifik kunskap inom, men som vi behöver fokusera i högre grad.

Vår uppgift är dels att förebygga sjukdom dels att öka patienters hälsa och livskvalitet när sjukdom uppkommit, inte minst genom att facilitera fysisk aktivitet.

Kunskapsstyrning för bästa möjliga resultat

Från projektet 2012

*Stärk landstingens strukturer för utveckling och kunskapsstyrning
utvecklat efter Paul Batalden*

Utmaningar

- att bättre ta tillvara patienter och närstående som resurs
- att samarbeta bättre inom professionen och utom
- att lära av goda exempel
- fysioterapi är ofta den bästa medicinen

Make Your Day Harder

<http://www.youtube.com/watch?v=whPuRLil4c0&feature=c4-overview&list=UUL-IWPkXQn3JYYYsPnpGllg>

<http://www.youtube.com/watch?v=whPuRLil4c0&feature=c4-overview&list=UUL-IWPkXQn3JYYYsPnpGllg>

International Association
QUALITY & SAFETY in HEALTHCARE
PARIS 2012

Key Messages

- Move from asking, "What's the matter?" to "What matters to you?"
- Identify and build on the assets in your patients, in your organizations, in your communities
- Move from disease care to health care
- Focus on your own health and your family's health

5000 Hours

Source: Asch DA, et al. "Automated Hovering in Health Care – Watching Over the 5000 Hours." *New England Journal of Medicine*. July 2012: 367(1).

Referens Maureen Bisognano, IHI, USA

<http://battreliv.skilblogg.se/2013/09/05/intensiv-traning-bra-for-aldre/>

Fysioterapi

– den bästa medicinen

- Fysisk aktivitet och fysisk träning har mycket god effekt för såväl folkhälsan som för behandling vid sjukdom.
- Vid några av våra stora folksjukdomar, så som artros och hjärt-kärlsjukdomar är fysisk träning den bästa medicinen.
- Vid t.ex. knäartros är träning vetenskapligt överlägset smärtlindrande medicin.
- Fysisk aktivitet reducerar också riskfaktorer för hjärt- kärlsjukdomar, som är en viktig följsjukdom vid ledinflammation.
- Otillräcklig fysisk aktivitet är en stor risk för ohälsa och för tidig död och ett av de områden som pekas ut i Socialstyrelsens nationella riktlinjer för sjukdomsförebyggande metoder.
- Starkt stöd för att den människa som får professionell vägledning i att genomföra livsstilsförändring har större chans att lyckas på sikt.

Tio goda råd för din medverkan till säker vård

1. Förbered dig inför dina kontakter med vården.
2. Berätta om dina besvär och dina vanor.
3. Delta i besluten om din vård och behandling.
4. Fråga om din fortsatta vård och behandling.
5. Be om skriftlig information som stöd för minnet.
6. Ta gärna med en närstående om det känns bra för dig.
7. Lär känna dina läkemedel – hur de verkar och varför du ska ta dem.
8. Tvätta händerna ofta för att minska risken för infektioner.
9. Gör ett rökuppehåll i samband med operation.
10. Säg till om något verkar vara fel.

Ur Min guide till säker vård. Socialstyrelsen

Tio goda råd för professionen

Normalt och naturligt bemötande till personen som du träffar just nu.

1. Förbered dig inför dina kontakter med patienten
2. Lyssna in personens/patientens besvär och hans/hennes vanor.
3. Se till att du vet vilka beslut som tagits om patienten
4. Fråga om patienten är insatt i sin fortsatta vård och behandling
5. Erbjud skriftlig information som stöd för minnet
6. Använd ordet närstående hellre än anhörig
7. Försäkra dig om att patienten känner till sina läkemedel och varför hon/han ska ta dem.
8. Tvätta händerna ofta för att minska risken för infektioner
9. Uppmana till rökuppehåll
10. Är det något som är unikt/speciellt med just denna patient?

Ref. **Marie Steen**

(med erfarenhet av att vara patient
och närstående)

Självdialysenheten i Jönköping

Kroniskt sjuka resurs i vården

Patienter som tar hand om patienter kortar värdtider och ger stora besparingar på sjukvården för njursjuka i Jönköping har personalkostnaderna procent. För hela den svenska sjukvården kan det handla om miljardbelopp om man låter erfarna patienter ta hand om nyinsjuknade.

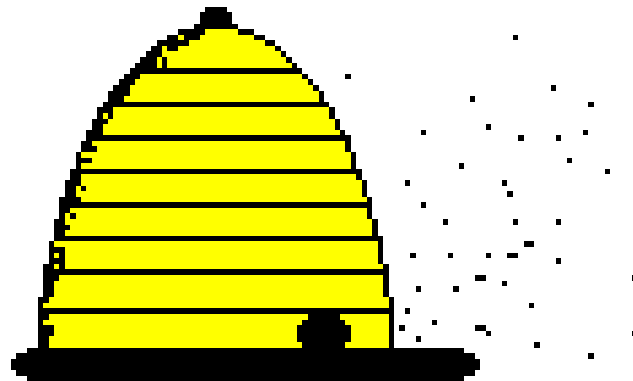

<http://www.youtube.com/watch?v=neSv7TdsQh>

Bikupa

Hur kan vi bättre ta tillvara kompetensen och kunskapen hos patienter och närstående för att få en bättre hälso- och sjukvård?

Lär av andra organisationer

The Scottish Patient Safety Programme

Visit from representatives of the Kalmar County of Sweden

”jobba med dina styrkor”

”laget”

Calle Hageskog carl-axel.hageskog@lnu.se

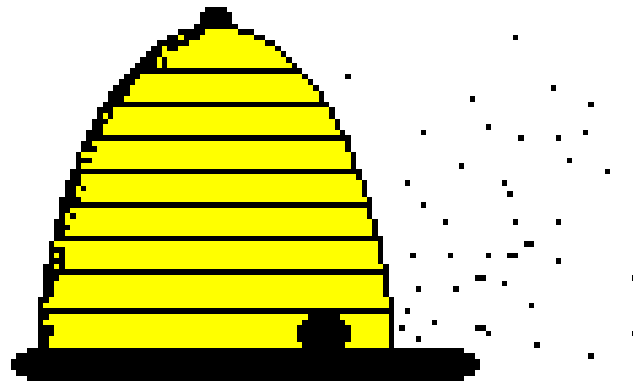

Bikupa

Hur kan vi bättre ta tillvara våra styrkor?

Lämna din granne ett gott råd

Empathy: The Human Connection

http://www.youtube.com/watch?v=cDDWvj_q-o8

Referens Maureen Bisognano, IHI, USA

http://www.youtube.com/watch?v=cDDWvj_q-o8

<http://www.youtube.com/watch?v=Us-TVg40ExM>

YouTube^{SE}

stand by me playing for change

Upload

GUIDE

MORE RESULTS
stand by me playing f...

1:29 / 5:28

Stand By Me | Playing For Change | Song Around the World

PlayingForChange · 86 videos

Subscribe

346,512

55,517,250

235,941 2,535

Framgångsfaktorer

- Ledningens uppmärksamhet på alla nivåer och i alla delar av organisationen
- Strategisk utveckling och kommunikation tillsammans
- Ständiga förbättringar!

Vision

**Fysioterapeuters insatser är
självklara för hållbar hälsa och välfärd**

Viktiga frågor för Fysioterapeuterna

- *Kunskapslyft inom fysisk aktivitet och fysioterapi
- hållbar välfärd*
- *Förlängd grundutbildning*
- *Statligt reglerad specialistordning*
- *Hälsofrämjande ersättningssystem*

Lena Hallengren

@lenahallengren

Har nu lämnat möte med
#sjukgymnasternas förbundsstyrelse
(snart #fysioterapeuterna) med
känslan av att "jag borde blivit
sjukgymnast!"

2013-08-28 10:41

13 RETWEETS 3 FAVORITER

Mari Lundberg @mari_lundberg

1h

@lenahallengren Vad roligt! Efter
årskiftet får du gärna bli fysioterapeut.

Helena Pena @HelenaPena

55m

I mitt jobb som ledare beskriver jag en bättre morgondag...

- **med ett språk som är tydligt och lätt att förstå**
- **med övertygelse – varje gång jag talar eller skriver**
- **med obegränsat erkännande av det som redan är bra**
- **med omutlig ärlighet om det som behöver ändras**

Med förbättring som vägen från idag till imorgon!

**Jim Easton
(fritt översatt)**

[Om förbundet](#)

[Medlemskap & förmåner](#)

[Professionsutveckling](#)

[Anställning & avtal](#)

[Företagare](#)

[Förtroendevald](#)

[Student](#)

Ska du ha lönesamtal snart?

- ▶ Hjälp och råd om lön
- ▶ Saco Lönesök - den bästa lönestatistiken

Mätmetoder 2.0

- ▶ Unik databas med mätmetoder

Bli specialist!

- ▶ Här finns all information för dig som vill bli specialist

Är du medlem?

- ▶ Bli medlem
- ▶ Alla medlemsförmåner

Så här blir du fysioterapeut

- ▶ Information från förbundet
- ▶ Information från Socialstyrelsen

Allt om namnbytet 1 jan 2014

- ▶ Klicka här och läs!

Aktuellt nummer:

NYHETER

Rekommenderade lägsta arvoden

2014-01-07 10:47

FÖRETAGANDE, MEDLEMSFÖRMÅN

Nu finns 2014-års rekommenderade lägsta arvoden till dig som fysioterapeut/sjukgymnaster som...

[Läs mer](#)

Nationella taxan för 2014

2014-01-03 10:16

FÖRETAGANDE, NATIONELLA TAXAN

Taxeförhandlingarna är nu genomförda och överenskommelse har motvilligt ingåtts med Sveriges...

[Läs mer](#)

Detta gäller för dig som vill bli fysioterapeut

2013-12-19 14:00

NAMNBYTE

Socialstyrelsen har lagt ut information på sin hemsida vad som gäller för dig som vill ansöka om...

[Läs mer](#)

Riksdagen röstade ja till namnbytet

2013-12-17 16:14

KALENDARIUM

JAN
09

9 januari

SEKTIONEN FÖR OMT

OMT steg 2 (2014)

Plats: Lund, Örebro

JAN
16

16 januari

SEKTIONEN FÖR OMT

Kinetic Control - Theory & Concepts

Plats: Göteborg

JAN
16

16 januari 09:30 – 15:00

EXTERN ARRANGÖR

Seminarium - Riktlinje för ländryggsbesvär

Plats: World Trade Center, lokal Atlantis, Stockholm

JAN
16

16 januari 17:00

DISTRIKT VÄSTERBOTTEN

Styrelsemöte

Plats: Videomöte

JAN
17

17 januari – 18 januari

SEKTIONEN FÖR OMT

Kinetic Control - Höft

Plats: Göteborg

Inställningar för webbplatsen

Här kan du ställa in snabbgenvägar till din sektion och ditt distrikt.

▶ [Välj sektion](#)

▶ [Välj distrikt](#)

Levnadsvanor

▶ [Allt om levnadsvaneprojektet](#)

FACEBOOK

Att ta bort den skadade delen av

The image shows a screenshot of a Twitter profile page for Stefan Jutterdal. The profile picture is a man with glasses and a grey jacket, set against a background of a lake and trees. The bio identifies him as the President of the Swedish Association of Physiotherapists, with a website link and location in Oskarshamn, Sweden. The profile statistics show 2,426 tweets, 1,099 followers, and 727 following. Three recent tweets are visible, discussing a conference, a workday, and a train commute.

Navigation icons on the left: Home, Anslut, Upptäck, Jag.

Profile header: Jag, search, and share icons.

Profile name: **Stefan Jutterdal**
@StefanJutterdal
Förbundsordf Fysioterapeuterna / President of the Swedish Association of Physiotherapists stefanjutterdal.se
Oskarshamn, Sweden • linkedin.com/pub/stefan-jut...

Statistics: 2 426 TWEETS, 1 099 FÖLJER, 727 FÖLJARE

Recent tweets:

- Stefan Jutterdal** @StefanJutterdal 1m
Förbereder föredraget i morgon på fysioterapeututbildn i Gtbg "Att leda för bättring-med kvalitet och patientsäkerhet". Ser fram mot det!
- Stefan Jutterdal** @StefanJutterdal 1h
Åter i jobbarvardagen i Sthlm. Först AU på förmiddagen och så en bra arbetslunch med psykologförbundets nye ordförande Anders Wahlberg
- Stefan Jutterdal** @StefanJutterdal 5h
Framme i Sthlm med tåg 512 med bara 3 min försening. Trots urspärningen igår. Bra inledning på årets pendlande @SJ_AB

www.twitter.com/stefanjutterdal

Stefan Jutterdal
Förbundsordförande

stefan.jutterdal@fysioterapeuterna.se

www.fysioterapeuterna.se

www.stefanjutterdal.se

www.twitter.com/stefanjutterdal

www.fysioterapeuterna.se